

Reguleringsmyndigheten for energi
Postboks 5091 - Majorstuen

0301 Oslo

rme@nve.no

Deres ref.: 201902514

Vår ref.: TS

Oslo, 8. januar 2020

Utredning av virkemidler for utjevning av nettleie

Høringsuttalelse fra Nelfo

Nelfo viser til brev datert 19.11.2019 fra RME vedrørende høring av utredning om virkemidler for utjevning av nettleie. Nelfo ønsker med dette å gi våre kommentarer til RMEs vurderinger og anbefalinger i høringsdokument nr. 1-2019.

De senere årene er det vedtatt en rekke endringer i nettreguleringen som gir incentiver til både mer effektiv nettdrift og økt grad av nettnøytralitet. Et tydeligere skille mellom monopol- og konkurranseutsatt virksomhet og mer bruk av markedsløsninger der det er fornuftig, gir en bedre ressursutnyttelse og lavere strømgjeldinger for norske husholdninger og bedrifter.

Nelfo mener imidlertid at det fortsatt finnes et potensial for å rasjonalisere kraftforsyningen i Norge, særlig når det gjelder nettvirksomheten. Vi er derfor opptatt av at alle endringer i nettreguleringen, også når det gjelder en eventuell modell for utjevning av nettariffene, ivaretar nødvendige hensyn til kostnadseffektivitet og nettnøytralitet.

Nelfo er generelt kritiske til alle de alternative modellene for utjevning av nettariffene som presenteres i høringsdokumentet. Vi mener de vil svekke incentivene til kostnadseffektiv drift og en effektiv organisering av nettvirksomheten. En bedre tilnærming til tariffutjevning vil være å stimulere til en konsolidering av nettvirksomheten i Norge. Færre og større nettselskaper vil ha bedre forutsetninger for å utnytte stordriftsfordeler, samtidig som at disse selskapene står ovenfor større krav til nettnøytralitet.

For øvrig ønsker vi å påpeke at en utjevning av nettariffene, slik enkelte av modellene i høringsdokumentet legger opp til, ikke er forenelig med å gi nettselskapene et handlingsrom for ulik grad av effektprising som virkemiddel for å øke den lokale nettutnyttelsen. Det har ingen hensikt å gi prissignaler til lastutjevning i distribusjonsnett med god kapasitet, fordi det vil redusere nettutnyttelsen. I distribusjonsnett med anstrengt kapasitet, kan effektprising imidlertid økt nettutnyttelsen. Vi anbefaler derfor at RME legger arbeidet med utforming av krav til effektprising i bero, frem til vi har fått en politisk avklaring knyttet til arbeidet med tariffutjevning.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Våre kommentarer til selve høringsdokumentet er som følger:

- De aktuelle modellene for utjevning av nettariffer vil kunne svekke insentivene til kostnadseffektiv drift og en effektiv organisering av nettvirksomheten i Norge.
- Dersom det innføres en modell for tariffutjevning, må den gjelde for alle kundegrupper.
- Dersom det innføres en modell for tariffutjevning, støtter Nelfo RMEs anbefaling om bruk av en tilskuddsordning. Denne bør finansieres over statsbudsjettet.

I det nedenstående utdyper og begrunner vi våre kommentarer.

Utjevning av nettariffer vil kunne svekke insentivene til kostnadseffektiv drift og en effektiv organisering av nettvirksomheten i Norge

I norske energikonsern og energiforetak finnes det både formelle og uformelle beslutningsstrukturer som påvirker konkurransen i kraftmarkedet, i markedet for netttre priser og i markedet for energiløsninger i bygg og anlegg. Det er vanskelig for RME å kunne regulere og føre tilsyn med de uformelle beslutningsstrukturene. Etter vår mening er det bare et krav til eiermessig skille mellom nett og øvrig virksomhet som fullt ut vil kunne adressere dagens utfordringer knyttet til manglende nettnøytralitet.

I 2021 vil nye krav til selskapsmessig og funksjonelt skille for nettforetak tre i kraft. De aller fleste nettselskapene i Norge har mindre enn 10 000 nettkunder, noe som betyr at de ikke vil bli omfattet av kravene til funksjonelt skille. Unntaksbestemmelsen for de mindre nettselskapene bidrar til at mange av problemene tilknyttet nettnøytralitet vil vedvare etter at nye regler trer i kraft.

Nettselskap som er effektive og konkurransenøytrale vil alt annet likt ha lavere kostnader enn nettselskap der virksomheten preges av ineffektivitet og kryssubsidiering. Utviklingen i nettariffene hos et selskap er en viktig indikator som potensielt kan avdekke ineffektiv drift og konkurransehemmende adferd. Nettariffene er også den eneste indikatoren som er direkte synlig for nettkundene. Dersom tariffene jevnes ut, vil det kunne bli en større utfordring å avdekke konkurransemessige og økonomiske utfordringer blant nettforetakene.

Tariffutjevning må gjelde for alle kundegrupper

I høringsdokumentet skriver RME at utjevningsmodellene i prinsippet kan omfatte alle kundegrupper i distribusjonsnettet, eller bare enkelte kundegrupper. Under forutsetning av at en utjevningsordning skal innføres, mener Nelfo at den må omfatte alle kundegrupper. Dersom ordningen kun skal omfatte enkelte kundegrupper, vil det gi nettselskapene insentiver til å omfordele nettkostnadene til de kundegrupper som er inkludert i utjevningsordningen.

Nettselskapene nyter i dag stor frihet i tariffutformingen. Ved å utforme ulike nettariffer for forskjellige kundegrupper, kan nettselskapene påvirke byrdefordelingen mellom disse. Dersom f.eks. kun husholdningstariffen skal utjevnes, vil nettselskapene kunne sette ned tariffen for næringskundene. Den påfølgende økte tariffen for husholdninger vil deretter bli omfattet av utjevningsordningen. Dersom man kun inkluderer enkelte kundegrupper i ordningen, vil vi måtte forvente at samlede nettkostnader for denne kundegruppen vil øke. Videre vil kostnadene for bruk av nettet for øvrige nettkunder reduseres, uten at disse endringene har en objektiv og nettmessig begrunnelse.

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

Nelfo støtter RMEs vurderinger knyttet til valg av modell

I høringsdokumentet deler RME ordninger for utjevning inn i to hovedalternativer:

- Tilskudd til reduksjon av høy nettleie
- Modeller som jevner ut nettariffene for alle kunder

Sistnevnte hovedalternativ deles ytterligere i en frimerkemodell (fullstendig utjevning) og en modell der den nasjonale nettleien justeres etter selskapets målte effektivitet (Distriktsenergi-modellen).

Selv om Nelfo generelt er kritisk til innføring av en modell for utjevning av nettariffer, støtter vi RMEs vurderinger knyttet til valg av modell (gitt at utjevning skal gjennomføres). Vi mener en tilskuddsordning er å foretrekke fremfor en modell som jevner ut nettleien for alle kunder. En tilskuddsordning har lave administrative kostnader, samtidig som den i stor grad ivaretar behovet for å redusere nettleien for kunder tilknyttet distribusjonsnett med høye kostnader. Videre vil en tilskuddsordning i mindre grad redusere insentivene til kostnadseffektiv drift og nettnøytralitet.

Dersom det skal innføres en tilskuddsordning, mener vi at ordningen bør finansieres over statsbudsjettet. En ordning som finansieres via en avgift på nettleien vil øke nettleien for alle kunder som ikke nyter godt av tilskuddsordningen. Det vil kunne skape barrierer for økt nettutnyttelse, elektrifisering av fossilt energibruk, grønn verdiskaping og gjennomføring av rasjonelle nettinvesteringer. Ettersom ordningen er forankret i sosiale hensyn, bør det benyttes et finansieringsalternativ som i minst mulig grad vil påvirke utviklingen og utnyttelsen av nettet.

Vennlig hilsen
Nelfo

Tore Strandskog
Direktør næringspolitikk

NELFO - EN LANDSFORENING I NHO

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
968 908 383
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no

ISO - INSTALLATØRENS SERVICE- OG OPPLYSNINGSKONTOR

Postadresse
Postboks 5467 Majorstuen
NO-0305 Oslo, Norway
Adresse
Fridtjof Nansens vei 17
Oslo, Norway

Org.nr
971 033 517 MVA
Telefon
+47 23 08 77 00

E-post
iso@nelfo.no
Internett
www.nelfo.no